

مقدمه

در سالهای اخیر، هفدهم مهر ماه به عنوان روز جهانی کودک نامگذاری شده است. در سالیان قبل چهارم اردیبهشت و یازدهم خرداد به عنوان این روز نامیده می شد و علت آن، این بود که سازمان ملل متحد در قطعنامه شماره ۱۳۸۶XIV مورخ ۲۰ نوامبر ۱۹۵۹، از تمامی دولتها دعوت کرد تا همه ساله، روز بیستم نوامبر یا هر روزی را که خود مناسب بدانند، به عنوان روز جهانی کودک با تأکید خاص بر ارتقای کنوانسیون حقوق کودک بر گزار نمایند. (۱) در ایران نیز در ادوار مختلف بنابر صلاحدید حاکمان وقت، یک یا دو روز در سال به روز جهانی کودک اختصاص داشته و دارد.

هدف از نامگذاری چنین روزی، این است که به یاد داشته باشیم که بخش بزرگی از جمعیت انبوه جهان را، کودکان تشکیل داده اند و زندگی امروزی آنان، با سرنوشت سالهای آینده بشریت گره خورده است. نادیده گرفتن حقوق کودکان امروز، ستمی آشکار به حقوق انبوه بزرگسالانی خواهد بود که سرنوشت فردای جهان را در دست خود خواهند داشت. کودکان سراسرگیتی به دور از سیاست بازیهای دولتمردان خود، دارای حقوق مدنی شناخته شده ای هستند که حاکمیتها، با تضعیف حقوق اقتصادی و اجتماعی جامعه و فشارهای سیاسی بر شهروندان، آشکارا آن را به خطر می اندازند.

کودکان در جامعه جهانی امروز، دارای دو شخصیت اند و بر همین مبنا، صاحب دو حقوق جدا از یکدیگر می باشند که نخست شخصیت و حقوق کودکان در خانواده است و دیگر شخصیت و حقوق کودکان در جامعه. شخصیت و حقوق کودکان در خانواده، همان قدر مهم و قابل توجه است که حقوق آنان در اجتماع، پایبندی به مقررات، قوانین و قراردادهای اجتماعی، کمترین چیزهایی است که کودک، در درون خانواده آنها را می آموزد. چنانچه این حداقلها را به کودکانمان تقدیم نکنیم و آنها را از ضروری ترین موهبتهای طبیعی محروم نماییم، داشتن هر گونه انتظار مثبت از آنان در سنین بزرگ سالی، اگر ناممکن نباشد، دست کم بسیار مشکل است.

اگرچه بشر، از سالیان بسیار دور گذشته به این حقیقت رسیده بود که کودکان آشکارا مورد ظلم، اذیت، آزار، تجاوز و استثمار بزرگترها قرار می گیرند، اما تا نیمه های دوم قرن بیستم، هیچ سازمان یا تشکیلات رسمی این مسئولیت بزرگ را عهده دار نشده بود. بسیاری از بزرگسالان، حتی گمان نمی کردند که کودکان، افزون بر نیازهای طبیعی، دارای حقوق دیگری در خانواده باشند.

در بین سازمانهای دفاع از حقوق کودکان، سازمان یونسف، که یکی از سازمانهای وابسته به سازمان ملل متحد می باشد، بسیار مهم تر از سایرین است. (۲)

در این مقاله، ابتدا به آشنایی با یونسف (۳) پرداخته شده، سپس به تاریخچه روز جهانی کودک اشاره گردیده و بعد از آن با جستجو در اسناد، پیشینه این روز و اهمیت آن در بین سالهای ۱۳۳۸ تا ۱۳۵۸ در ایران، مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است.

آشنایی با یونسف

سازمان ملل متحد در اولین اجلاس مجمع عمومی خود در سپتامبر ۱۹۴۶ م. / شهریور ۱۳۲۵ ش.، صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونسف) را بنا نهاد

روز جهانی کودک

(۱۳۳۸ - ۱۳۵۸ ش.)

پیمانۀ صالحی فشمی

۴. مبارزه با تبعیض نژادی در سراسر جهان.
۵. فراهم ساختن امکانات، برای تضمین حضور دختران و پسران در مدارس.

بودجه جهانی یونیسف (در حدود ۱۱ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۹)، تماماً از محل کمکهای داوطلبانه دولتها، سازمانهای چند جانبه، گروههای غیر دولتی، بخش خصوصی و افراد خیر تأمین می شود. یک سوم کل این بودجه، حاصل همکاری و فعالیتهای بخش خصوصی است که شامل فروش کارتها و سایر محصولات فرهنگی یونیسف می باشد.
یونیسف در سال ۱۹۶۵ م. ۱۳۴۴ ش.، به دریافت جایزه صلح نوبل نائل شد.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۸۹ م. ۱۳۶۸ ش. به اتفاق آراء، پیمان نامه حقوق کودک را تصویب کرد. تهیه این پیمان نامه، حاصل سالها کوشش دولتها، سازمانهای غیر دولتی، حقوقدانان، پیشوایان مذهبی، متخصصان بهداشت، کارشناسان امور پرورشی، مددکاران اجتماعی، مدرسان و مدافعان حقوق بشر در سراسر جهان است. در حال حاضر ۱۹۱ کشور از ۱۹۳ کشور جهان، این پیمان نامه را تأیید و امضا کرده اند.

این پیمان نامه، گسترده ترین میثاق تصویب شده بین المللی است. محتوای این پیمان نامه، حقوق اساسی کودکان و نوجوانان را برای بقا، رشد،

تابه تأمین نیازهای فوری کودکان اروپا در سالهای پس از جنگ جهانی دوم پیردازد. این تشکیلات، در سال ۱۹۵۳ م. ۱۳۳۲ ش. به یک بخش دائمی سازمان ملل متحد تبدیل شد.

یونیسف در طول ۵۴ سال فعالیت خود، به دولتها و جوامع کمک نموده تا جهان را به مکان مناسب تری برای کودکان تبدیل نمایند. مجمع عمومی سازمان ملل متحد، یونیسف را موظف کرده تا با ترویج و پشتیبانی از حقوق کودکان و زنان، زمینه ساز بروز موارد سه گانه زیر باشد:

۱. کودکان، از بدو تولد باید از مناسب ترین مراقبت ممکن برخوردار باشند.
 ۲. کودکان، باید با تندرستی به مدرسه بروند و پذیرای آموزش شوند.
 ۳. کودکان، می باید سالهای نوجوانی خود را به سلامت سپری کنند.
- یونیسف در ۱۶۱ کشور و منطقه، در صدد رفع مشکلات کودکان و خانواده ها و ایجاد امکانات تحقق حقوق ایشان است. همعرض با مشکلاتی که یونیسف با آن روبه روست، فعالیتهای این سازمان نیز متنوع است. از آن جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. پیشبرد مراقبتها و محرکهایی که ضامن بهترین شروع برای زندگی باشد.
۲. کمک به پیشگیری از بیماریها و جلوگیری از مرگ و میر کودکان.
۳. سلامت و ایمنی بارداری و زایمان.

تحت حمایت قرار گرفتن و مشارکت اعلام می کند.

یونیسف، این پیمان نامه راراهنمای کار خود قرار داده و کوشش می کند تا حقوق کودکان و نوجوانان، به عنوان اصول اخلاقی پابرجا و استاندارد بین المللی رفتار با کودکان پایه گذاری شود. (۴)
ایران، از سال ۱۳۳۲ یعنی زمان شکل گیری یونیسف، با سازمان یاد شده همکاری نموده است. همچنین در سال ۱۳۷۳ نیز، به پیمان نامه حقوق کودک پیوسته و همچنان به همکاری خود با سازمان مذکور ادامه می دهد.

تاریخچه روز جهانی کودک

در سال ۱۹۵۲، اتحادیه بین المللی رفاه کودکان (۵)، برقراری روزی را به نام روز جهانی کودک به سازمان ملل پیشنهاد نمود. در سال ۱۹۵۳، در اولین دوشنبه ماه اکتبر، اتحادیه فوق، اولین روز جهانی کودک را با شرکت ۴۰ واحد تابعه خود در سطح ملی برگزار نمود.
در سال ۱۹۵۴، مجمع عمومی سازمان ملل، طی قطعنامه ای اختصاصی یک روز از سال را به روز جهانی کودک تصویب نمود و از یونیسف خواست تا گزارشهای سالیانه ای در مورد چگونگی پیشرفت برگزاری این روز در سراسر جهان تهیه نماید.
از سال ۱۹۵۴ تاکنون، شمار کشورهای که روز جهانی کودک را به عنوانهای مختلف برگزار می نمایند، از ۵۰ کشور به ۱۵۰ کشور افزایش یافته است.

سبب پدید آمدن این روز

در سال ۱۹۵۴ قطعنامه مجمع عمومی، دلایل پیدایش این روز را به شرح زیر برشمرده است:
۱. هدفهای سازمان ملل متحد برای پیشبرد نسلها، تنها با افزایش تلاش برای کودکان و شهروندان فردای جهان تحقق می یابد.
۲. برگزاری روز جهانی کودک، به همبستگی و همکاری بین ملتها کمک خواهد نمود.
۳. هدفهای سازمان ملل، در بهترین صورت با ایجاد انگیزه و مفاهمه به ثمر خواهد رسید.
۴. افزایش روز افزون توجه به فعالیتهای یونیسف و پذیرش یونیسف به عنوان یکی از اجزای لازم سازمان ملل متحد و همچنین صدور قطعنامه های مختلف مرتبط با کودکان در مجمع عمومی، نشانگر حساسیت این سازمان به کودکان در سراسر جهان می باشد.

چگونگی برگزاری این روز

در قطعنامه مجمع عمومی آمده است که این روز، می باید در سراسر جهان به عنوان روز برادری و اتحاد و تفاهم بین کودکان منظور گردد و نیز به عنوان مناسبتی در راستای ارتقای آرمانها و هدفها برای رفاه کودکان و تحکیم و گسترش تلاشهای کودک مدارانه سازمان ملل و برای کودکان سراسر جهان تلقی گردد.

آقای موريس پیت، اولین مدیر اجرایی یونیسف، در افتتاحیه نخستین روز رسمی برگزاری آن در سال ۱۹۵۴ اظهار داشت: «روز جهانی کودک، روزی است که ما، مسئولیتهايمان را درباره کودکان به یاد آوریم. این روز،

همچنین می تواند روزی باشد که در آن، گامهای سازنده و زیربنایی برای اجرا کردن مسئولیتهای از طریق بهره گیری از کمکهای داوطلبانه در سطح ملی و حمایت سازمانهای بین المللی رفاه کودکان، برداشته شود.»

قطعنامه ۸۳۶ IX، روز جهانی کودک

وظایف سازمان ملل در قبال موفقیت نسلها، تنها با افزایش تلاشها برای کودکان جهان، که شهروندان فردا هستند، به ثمر می رسد و پرداختن به روز جهانی کودک در سطح جهان، حمایت از مسئولیت مشترک انسانها و همکاری بین ملتها می باشد؛

با اعتقاد به اینکه هدفهای سازمان ملل، در بهترین صورت با ایجاد انگیزه و تفهیم اهداف به کودکان صورت پذیر خواهد بود؛
با این یادآوری که افزایش روز افزون توجه به فعالیتهای صندوق کودکان سازمان ملل متحد و پذیرش این صندوق به عنوان جزء اساسی و لازم سازمان ملل و همچنین صدور قطعنامه های مختلف مرتبط با کودکان در مجمع عمومی که نشانگر حساسیت سازمان به کودکان در سراسر جهان می باشد؛
با ملاحظه این نکته که توجه دولتها و مردم به رعایت هر چه بهتر حقوق

مادران و کودکان و همچنین فعالیتهای کودک مدارانه سازمانهای مدنی، اجتماعی، حرفه‌ای و فرهنگی در سطح ملی، بین‌المللی و منطقه‌ای افزایش یافته است؛

با اظهار قدردانی از اقدامات انجام داده دولتها و سازمانهای داوطلب برای کودکان جهان، از جمله برگزاری روز جهانی کودک در شماری از کشورها؛ باتوجه به اینکه برگزاری روز جهانی کودک، می‌تواند به نوعی نشانگر حمایت دولتها از هدفهای یونسف باشد؛

۱. توصیه می‌نماید که از سال ۱۹۵۶، روزی به عنوان روز جهانی کودک در تمام کشورها نامگذاری گردد؛ باشد که زمینه برادری، همبستگی و تفاهم کودکان سراسر جهان را فراهم سازد و برگزاری این روز، در راستای تحقق هدفهای رفاه جویانه سازمان ملل برای کودکان جهان انجام پذیرد و موجب تحکیم و گسترش تلاشهای کودک مدارانه این سازمان در سراسر جهان گردد.

۲. به دولتهای همه کشورها پیشنهاد می‌شود که روز جهانی کودک را در تاریخ و به صورتی که مناسب می‌دانند، برگزار نمایند.

۳. همچنین از کلیه مردان و زنان دست‌اندرکار مسائل فرهنگی، حرفه‌ای، اتحادیه‌های صنفی، سازمانهای رفاه اجتماعی و کارگران، دعوت می‌نماید تا فعالانه از برگزاری روز جهانی کودک حمایت و در آن مشارکت نمایند.

۴. از شورای اجرایی صندوق کودکان سازمان ملل متحد، درخواست می‌نماید تا با همکاری سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، گامهایی را براساس این قطعنامه برداشته، در گزارشهای سالانه خود گزارشی هم از پیشرفت‌های حاصله براساس مصوبات فوق ارائه نماید.

پانصد و دوازدهمین جلسه مجمع عمومی، چهارم دسامبر ۱۹۵۴.

قطعنامه ۱۹۹۲/۱۰ یونسف، روز جهانی کودک

شورای اجرایی یونسف، با یادآوری ۸۳۶/IX مجمع عمومی سازمان ملل در تاریخ چهاردهم دسامبر ۱۹۵۴ درباره روز جهانی کودک، قطعنامه ۱۳۸۶XIV مورخ بیستم نوامبر ۱۹۵۹ در مورد اعلامیه حقوق کودک و قطعنامه ۴۴۲۵ مورخ بیستم نوامبر ۱۹۸۹. که در آن، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، کنوانسیون حقوق کودک را تصویب نمود. و باتوجه به اینکه برقراری کنوانسیون، گامی عظیم در جهت شناخت و حمایت از حقوق کودکان بوده است؛ با در نظر گرفتن اشتیاق یونسف به انتشار هر چه گسترده تر اطلاعات درباره حقوق تحت حمایت کنوانسیون و تلاشهای سازمان ملل برای بهره‌مند کردن کودکان از آن حقوق و تاءید اینکه برگزاری روز جهانی کودک، می‌باید به نوعی نشانگر حمایت موثر جامعه بین‌المللی از حقوق کودک باشد، از تمامی دولتها دعوت می‌نماید تا همه ساله روز بیستم نوامبر و یا هر روزی را که خود مناسب می‌دانند، به عنوان روز جهانی کودک، با تاءکید خاص بر ارتقای کنوانسیون حقوق کودک برگزار نمایند. (۶)

قطعنامه یکم ژوئن ۱۹۶۸

در یکم ژوئن ۱۹۶۸ بعد از جنگ آمریکا و ویتنام، چون عده زیادی از سربازان آمریکایی کشته شده بودند و کودکان آنها، بدون توجه دولت به زندگی سخت خود ادامه می‌دادند، دو پسر بچه که پدر خود را در جنگ از دست داده بودند نامه‌ای برای دبیر کل سازمان ملل متحد نوشتند و در آن نامه، از بی توجهی دولشان به کودکان یتیم شکایت کردند.

این نامه، در آن روز در روزنامه‌های سراسر دنیا چاپ شد و مسئولان سازمان ملل، بر آن شدند که روز اول ژوئن هر سال را به کودکان اختصاص دهند. بنابراین در بسیاری از کشورها، دو روز در سال به روز جهانی کودک اختصاص دارد، یکی در بیستم نوامبر و دیگری یکم ژوئن. (۷)

پیشینه روز جهانی کودک در ایران (۱۳۳۸-۱۳۵۸)

در ایران، از سال ۱۳۳۸ ش. ۱۹۵۹ م. - که مجمع عمومی سازمان ملل متحد، قطعنامه روز جهانی کودک را تصویب نمود - این روز در چهارم اردیبهشت هر سال، در تهران و شهرستانها جشن گرفته می‌شد. روز جهانی کودک، در سال ۱۳۳۸ بعد از روز پیشاهنگی بوده است؛ یعنی سوم اردیبهشت مصادف با تاجگذاری رضاشاه، روز پیشاهنگ نامیده شد و به مناسبت آن، جشن باشکوهی برگزار می‌شد و روز چهارم اردیبهشت، اختصاص به روز کودک داشت - در گزارشی - که مربوط به برگزاری مراسم این روز در سال ۱۳۳۸ بوده و به اداره فرهنگ شهرستان شاهرود اختصاص دارد - آمده است:

«روز چهارم اردیبهشت - که اختصاص به روز کودک داشت - برای تجلیل از این روز و احترام به شخصیت کودکان در کلیه آموزشگاههای شاهرود مجالس جشن باشکوه و مجللی برپا بود. در این مراسم بنا به دعوت مدیران مدارس، اولیای دانش‌آموزان، با میل و رغبت فراوان شرکت کردند. برنامه‌های جالبی از جمله نمایشنامه‌های اخلاقی و مفید تنظیم و تهیه شده بود که توسط

خود دانش آموزان اجرا گردید.

به طور خلاصه می توان گفت که در روز چهارم اردیبهشت، در تمام دبستانهای پسران و دختران، شور و نشاط عجیبی حکمفرما بود. آقای رئیس فرهنگ، در مجالس جشن تمام آموزشگاهها شخصاً شرکت کرد و دانش آموزان را با ایراد بیانات سودمند و اعطای جوایز، مورد تشویق و تقدیر قرار دادند. (۸)

علاوه بر این در چهارم اردیبهشت هر سال، اعلامیه حقوق کودک را که یونسف چاپ و منتشر می ساخت - در ایران کمیته ایرانی حقوق بشر ترجمه می کرد و به تعداد زیاد انتشار می داد.

در یکی از این اعلامیه ها - که در سال ۱۳۴۴ منتشر شده - به موارد ذیل اشاره شده است:

اعلامیه جهانی حقوق کودک (بیستم نوامبر ۱۹۵۹)

«از آنجا که مردم ملل متحد، به موجب منشور سازمان ملل متحد، ایمان خویش را به حقوق اساسی بشر و مقام و ارزش شخصیت انسانی تاهکید کرده و مصمم شده اند که ترقیات اجتماعی و سطح زندگی بهتری را همراه با آزادیهای بشری تأمین نمایند؛

از آنجا که سازمان ملل متحد، در اعلامیه جهانی حقوق بشر اعلام داشته است که کلیه افراد بشر بدون هیچگونه تبعیضی از نظر نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر عقیده دیگر همچنین منشاء اجتماعی، ولادت، ثروت یا علل دیگر، حق دارند از کلیه حقوق و آزادیهای مندرج در آن اعلامیه برخوردار شوند؛

از آنجا که کودک، به علت نرسیدن به مرحله رشد کامل بدنی و روحی، نیازمند مراقبت و حمایتهای خاص قانونی قبل از تولد و بعد از آن می باشد؛ از آنجا که ضرورت این گونه حمایتها در اعلامیه حقوق کودک (مصوب سال ۱۹۲۴) و اعلامیه جهانی حقوق بشر و اساسنامه های مؤسسات تخصصی و سازمانهای بین المللی ذینفع در رفاه کودک، به رسمیت شناخته شده است؛ از آنجا که بشریت، بهترین مواهب خویش را مادیون کودک است، از این رو مجمع عمومی سازمان ملل متحد، این اعلامیه را به منظور تأمین سعادت کودک در طفولیت و بهره مندی کودک از حقوق و آزادیهای مذکور در ذیل، به خاطر خود او و به خاطر اجتماع؛ از پدران و مادران و یکایک مردان و زنان و همچنین سازمانهای داوطلب و مقامهای ملی و محلی و دولتها دعوت می کند که این حقوق را به رسمیت شناخته، برای رعایت آن، از طریق وضع قوانین و سایر اقدامات مداوم - که طبق اصول زیر به عمل خواهد آمد - کوشا باشند؛

اصل اول: کودک، از تمام حقوق مندرج در این اعلامیه بهره مند خواهد بود. تمام کودکان، بدون هیچگونه استثنا و تبعیض از نظر نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر عقیده دیگر همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ولادت، ثروت یا علل دیگر، که مربوط به خود آنان و یا خانواده شان باشد، از حقوق مندرج در این اعلامیه برخوردار می گردند.

اصل دوم: کودک، از حمایت خاصی برخوردار می باشد و به او از طریق وضع قوانین و سایر وسایل، امکانات و تسهیلاتی داده خواهد شد تا بتواند از نظر جسمی، فکری و روحی، اجتماعی و اخلاقی، به نحو سالم و طبیعی در محیطی آزاد و شایسته رشد نماید. در قوانینی که برای این منظور وضع می شود،

مصالح عالیة کودک باید بیش از هر نکته دیگر مورد توجه قرار گیرد.

اصل سوم: کودک، حق دارد از بدو تولد دارای نام و تابعیت باشد.

اصل چهارم: کودک، باید از مزایای امنیت اجتماعی برخوردار باشد و حق دارد در کمال سلامتی و صحت پرورش و رشد یابد و بدین منظور، او و مادرش، باید از توجه و حمایتهای خاص از جمله مراقبتهای لازم قبل و بعد از تولد برخوردار گردند. کودک، حق برخوردار از تغذیه کافی، مسکن، تفریح و خدمات بهداشتی را دارد.

اصل پنجم: کودکی که از نظر بدنی یا روحی یا اجتماعی عقب افتاده است، باید از مراقبت و تربیت و توجه ویژه ای - که متناسب با وضع خاص اوست - برخوردار باشد.

اصل ششم: کودک، برای رشد کامل و متعادل شخصیت خود، نیازمند محبت و تفاهم است و تا آنجا که ممکن است، باید تحت مراقبت و مسئولیت پدر و مادر خود، در هر حال در محیطی پر مهر و محبت، با تأمین اخلاقی و مادی پرورش یابد. کودک خردسال، جز در موارد استثنائی، نباید از مادرش جدا شود. جامعه و مقامات دولتی، موظفند در مورد اطفال بی سرپرست و مستمند مراقبت و توجه خاصی مبذول دارند. کمکهای مالی دولتی و غیر دولتی جهت نگهداری اطفال خانواده های پر جمعیت نیز، شایان توجه است.

اصل هفتم: کودک، حق دارد از تعلیم و تربیت بهره مند گردد. هدف تعلیم و تربیت، باید رشد فکری کودک، پرورش استعدادهای او، پرورش قوه قضاوت او، پرورش حس مسئولیت اخلاقی و اجتماعی او و پروراندن او به عنوان یک عضو مفید جامعه در شرایط مساوی با دیگران باشد. منافع و مصالح عالیة کودک، باید سرلوحه رفتار کسانی باشد که مسئولیت تربیت و هدایت کودک را به عهده دارند. این مسئولیت، در مرحله اول متوجه پدر و مادر کودک می باشد.

کودک، باید از امکانات کامل بازی و تفریح - که متوجه تحقق یافتن هدف تعلیم و تربیت است - برخوردار باشد. جامعه و مقامات دولتی، باید برای توسعه و تحقق یافتن این حق، در کلیه موارد بکوشند.

اصل هشتم: کودک، باید در کلیه موارد از نخستین کسانی باشد که از حمایت و امداد برخوردار می گردد.

اصل نهم: کودک، باید در مقابل هرگونه مسامحه و آزار و بهره کشی حمایت گردد و تحت هیچ عنوان، موضوع داد و ستد قرار نگیرد. کودک، نباید قبل از رسیدن به حداقل سن کار استخدام گردد و در هیچ مورد اشتغالش به خدمتی که برای سلامتی و تعلیم و تربیت او مضر باشد و مانع رشد جسمی و فکری و اخلاقی او گردد، مجاز نمی باشد.

اصل دهم: کودک، باید در مقابل کلیه اعمالی که ممکن است موجب برقراری تبعیض نژادی و مذهبی یا هرگونه تبعیض دیگری شود، صیانت شود و روحیه اش بر اساس تفاهم و بردباری، دوستی میان ملل، صلح و برادری جهانی به نحوی پرورش یابد که وجدانآلود و استعدادش را در راه خدمت به هموعان خود به کار گیرد. (۹)

در ایران هم همانند خیلی از کشورها، از سال ۱۳۴۸ به بعد، روز یازدهم خرداد نیز به روز جهانی کودک اختصاص داشته و دارد (طبق قطعه نامه یکم ژوئن ۱۹۶۸، سازمان ملل متحد که بعد از جنگ آمریکا و ویتنام تصویب شد)؛ از آن جمله در سال ۱۳۴۹ کمیته مرکزی تشکیلات دمکراتیک زنان ایران وابسته به سازمان جوانان حزب توده ایران، اعلامیه ای به مناسبت این روز بدین

نمونه از برنامه های انجمن ملی حمایت از کودکان، اشاره کرد:

یک :

«از انجمن ملی حمایت از کودکان، به ادارات کل آموزش و پرورش استانها

به طوری که انجمن حمایت از کودکان اطلاع می دهد، همه ساله با کمک وزارت پست و تلگراف و تلفن، یک سری تمبر یادبود به مناسبت هفته کودک چاپ و منتشر می نماید که طرح آن، از میان بهترین نقاشی کودکان برگزیده می شود. به منظور شرکت دادن هر چه بیش تر کودکان سراسر کشور در این برنامه، خواهشمند است دستور فرمائید به کلیه دبستانها و کودکستانهای حوزه مربوطه اعلام گردد، در صورت تمایل نقاشیهای انتخابی خود را حداکثر تا بیستم تیرماه ۱۳۵۱، به تهران - انجمن ملی حمایت از کودکان ارسال دارند و از نتیجه اقدام، اداره کل امور تربیتی را آگاه سازند.» (۱۱)

دو :

«از انجمن ملی حمایت از کودکان، به معاون محترم دفتر مطالعات و آموزش فنی سازمان تربیت بدنی ایران همانطور که استحضار دارید، نخستین جلسه بررسی برنامه های هفته کودک، با حضور سازمانهای ذیربط در ساعت ۱۰ بامداد روز دوشنبه هفتم شهریور ۲۵۳۶، در انجمن ملی حمایت از کودکان تشکیل گردید که ضمن بحث و گفتگو برای برگزاری هر چه بهتر هفته کودک در آبان ماه سال جاری، برنامه هایی از طرف شرکت کنندگان ارائه گردید که بدین وسیله برای

ضمون منتشر کرده بود:

«به مناسبت اول ژوئن / یازدهم خرداد، روز بین المللی دفاع از حقوق کودکان !

کودکان، حقوق مقدسی در اجتماع دارند. آنان، باید جهان فردا را بسازند. جنگ مهیب اتمی، که جهانگشایان آمریکا و انگلیس برای نوع بشر تدارک می بینند، آفت جانگذا از نسل آینده ملتهاست.

مردان و زنان آزاده ایران! به نجات آیندگان ملت خود همت گماریم! با شهامت و پایداری، از حقوق اطفال خود دفاع کنیم! به استثمار و حشيانه کودکان و کارگران خردسال پایان بخشیم! شیرۀ حیات این غلامان کوچک، زالوهای پلید اجتماع ما را پرواز می سازد. به حمایت از حیات و سلامت کودکان ایرانی، بر ضد یغماگران آدمخوار بپاخیزیم.

مبارزه در راه صلح، مبارزه در راه تأمین زندگی و سعادت کودکان است. با تمامی قوا بر ضد آتش افروزان جنگ، در راه تحریم سلاح مرگبار و ضد بشری اتمی بیکار کنیم.

پیروز باد صلح، مرگ بردشمنان صلح! (۱۰)

در فواصل سالهای ۱۳۳۸ تا ۱۳۵۸، علاوه بر ادارات فرهنگ، کمیته ایرانی حقوق بشر و احزاب و گروههای خاص - که در سطور بالا به آنها اشاره گردید - مؤسسات دیگری نظیر انجمن ملی حمایت از کودکان و کمیسیون ملی یونسکو در ایران نیز، فعالیتهایی در جهت حمایت از کودکان و برگزاری مراسم روز جهانی کودک و هفته کودک انجام می دادند. از آن جمله می توان به دو

۱۰. انتخاب دختر و پسر بهترین از تمام استانها (از هر استان یک نفر دختر و یک نفر پسر)، با همکاری وزارت آموزش و پرورش و وزارت کشور، ا طریق استانداریها.

۱۱. انتخاب و بخش مسابقه نقاشی بین کودکان تا ۱۴ سال، با سوژه مشخص و معین، با همکاری رادیو و تلویزیون، وزارت فرهنگ و هنر، کانو پرورش فکری کودکان و نوجوانان، وزارت آموزش و پرورش و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

۱۲. برگزاری برنامه های بازدید کودکان دبستانی و دانش آموزان دوره های راهنمایی از مؤسسات صنعتی، به منظور شناساندن هر چه بهتر و بیشتر ترقیات و پیشرفتهای کشورمان و همچنین از نقاط دیدنی و موزه های تهران و شهرستانها، با همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، اتاق صنایع و معادن ایران و وزارت فرهنگ و هنر.

۱۳. تشکیل نمایشگاهی از نقاشیهای کودکان، با همکاری وزارت پست و تلگراف و تلفن و چاپخانه دولتی ایران.

۱۴. برگزاری مراسم مناسب در هفته کودک در کلیه دبستانها و کودکانهای کشور، با همکاری وزارت آموزش و پرورش.

۱۵. چاپ یک سری تمبر یادبود از نقاشیهای کودکان، با همکاری وزارت پست و تلگراف و تلفن و چاپخانه دولتی ایران.

۱۶. برگزاری برنامه های هنری و موزیک در پارکها و میادین تهران و شهرستانها، با همکاری شهرداری پایتخت، ستاد بزرگ ارتشاران و سازمان پیشاهنگی ایران.

۱۷. تهیه پیام مخصوص علیا حضرت شهبانوی ایران به مناسبت هفته کودک، از طرف انجمن ملی حمایت کودکان.

۱۸. تهیه و بخش فهرست کشورهای که روز یا هفته کودک را جشن می گیرند، از طریق وزارت اطلاعات و جهانگردی، سازمان رادیو و تلویزیون و کانو پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

۱۹. برگزاری سمینار هفته کودک، با همکاری کلیه سازمانهای ذیربط به مدت سه روز (صبحها) که می تواند این خط مشیها در آن مورد بحث و گفتگو قرار گیرد.

الف. چگونگی نقش کودکان در جلوگیری از ضایعات؛

ب. چگونگی نقش کودکان در سوادآموزی؛

ج. چگونگی نقش کودکان در همکاری با پلیس؛

د. چگونگی نقش کودکان در ارائه خدمات شهری.

۲۰. ایراد سخنرانی در سمینار هفته کودک در مورد بهترین جوئی نه برتری جوئی کودکان، در زمینه های هنری، ورزشی، تربیتی، تعلیماتی و کار و حرفه.

۲۱. ترتیب گفتگوی رادیو و تلویزیونی با کودکان در مورد مسائل روز، با همکاری رادیو و تلویزیون و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

۲۲. تشکیل گروه خبری کودک از کودکان گوینده رادیو و تلویزیون، به منظور اعلام خبرهای هفته کودک، با همکاری رادیو و تلویزیون (اگر هدف از اجرای بند ۲۲، برانگیختن و شناسائی استعداد خبرنگاری و گویندگی در کودکان باشد، باید این امکان به تمام کودکان علاقه مند داده شود تا در این برنامه شرکت نمایند).

۲۳. ارائه برنامه های خاص در روستاهای کشورمان، با همکاری

اطهار نظر جناب عالی، ارسال می گردد. خواهشمند است ضمن مطالعه آن، برنامه های پیشنهادی و نحوه همکاری آن سازمان را، جهت طرح در دومین جلسه بررسی برنامه های هفته کودک، که در ساعت ۱۰ بامداد روز دوشنبه چهاردهم شهریورماه ۲۵۳۶، در سالن کنفرانس انجمن ملی حمایت کودکان واقع در اوین، شرق دانشگاه ملی، خیابان کودکیار تشکیل خواهد شد. کتباً ارائه نمایند.

برنامه های ارائه شده در نخستین جلسه بررسی برنامه های هفته کودک سال ۲۵۳۶:

۱. انتخاب خط مشی هفته کودک بر مبنای «مشارکت کودکان در مسائل اجتماعی» با توجه به خط مشی مذکور که مشارکت و آگاهی مردم را نیز از برنامه های هفته کودک در بر می گیرد، هر یک از سازمانهای ذیربط با توجه به نحوه کار سازمان مربوط، چارچوب مشخصی را می توانند برای همکاری خود در این برنامه، اعلام دارند.

۲. پیشنهاد گردید که برای هفته کودک، «شعار» مخصوصی تهیه گردد که این شعار را، می توان از طریق طرح مسابقه با همکاری سازمان رادیو و تلویزیون یا دیگر رسانه های گروهی و وزارت آموزش و پرورش، از ایده و فکر کودکان یاری گرفت و تهیه نمود. همچنان که این جمله توسط شرکت کنندگان در اولین جلسه پیشنهاد گردید، «کودک هم، سازنده جامعه پیشرو ایران است.»

۳. کمیته هفته کودک، با حضور نمایندگان سازمانهای ذیربط تشکیل گردید که این سازمانها در آن شرکت خواهند داشت: حزب رستاخیز ملت ایران، وزارت اطلاعات و جهانگردی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و هنر، وزارت بهداری و بهزیستی، وزارت کشور، وزارت کار و امور اجتماعی، شیر و خورشید سرخ، شهرداری پایتخت، سازمان زنان ایران، سازمان پیشاهنگی ایران، کانو پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سازمان دفاع غیر نظامی تشکیلات ورزشی کشور، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، جمعیت بهزیستی و آموزشی فرح پهلوی، سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران، شهرتانی کشور، انجمن ملی اولیا و مربیان و انجمن ملی حمایت از کودکان.

۴. تهیه و بخش گزارشهای تلویزیونی از فعالیتهای مؤسسات تابعه انجمن ملی حمایت کودکان با همکاری رادیو و تلویزیون، وزارت اطلاعات و جهانگردی و وزارت فرهنگ و هنر.

۵. تهیه و بخش گفتارهای کوتاه رادیو و تلویزیون در روزهای هفته کودک، با همکاری رادیو و تلویزیون و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

۶. برگزاری مصاحبه رادیو و تلویزیونی و مطبوعاتی با مقام مدیریت عامل و یا سایر مقامات انجمن ملی حمایت کودکان، با همکاری سازمان رادیو تلویزیون و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

۷. تهیه و انتشار نشریه مخصوص هفته کودک، با همکاری کلیه سازمانهای ذیربط.

۸. تهیه شماره های مخصوص هفته کودک در روی پرچمها، جهت نصب در معابر، با همکاری شهرداری پایتخت و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

۹. طرح مسابقه بازیهای محلی و سنتی توسط کودکان، با همکاری وزارت آموزش و پرورش، سازمان رادیو و تلویزیون و وزارت اطلاعات و جهانگردی.

در مراسم بزرگداشت بهترین کودک شاعر، داده خواهد شد. از طرفی یکی از معروفترین از گسترهای جهان، برای شعر برنده آهنگ ساخته و آن را نواخته و درآمد حاصله از فروش صفحات تهیه شده، به نفع کودکان معلول دنیا به مصرف خواهد رسید.

شرایط شرکت در مسابقه:

۱. سن، حداکثر ۱۷ سال تمام تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۵۹؛

۲. شعر، حداکثر ۱۵ بیت یا ۲۰ خط.

از کلیه کودکان و نوجوانان واجد شرایط، دعوت می شود اشعار خود را حداکثر تا پانزدهم فروردین ماه ۱۳۵۹، با ذکر آدرس پستی و مشخصات خود، به صندوق پستی ۱۵۳۳ ارسال نمایند. (۱۳)

در اینجا اشاره می کنیم به اینکه قبل از سال ۱۳۳۸ ش. ۱۹۵۹م. که روز جهانی کودک به طور رسمی نامگذاری شود و فعالیتهایی در این خصوص صورت پذیرد، بعضی از اشخاص و مؤسسات در جهت حمایت از کودکان و شکوفایی استعداد های آنان، باشگاههایی را اختصاصاً برای آنها دایر می کردند که صلاحیت این باشگاهها نیز به تاهبید وزارت خارجه، وزارت فرهنگ و شهربانی می رسید.

این باشگاهها، دارای اساسنامه و شرایط خاصی بود که از آن جمله، تنها به یک مورد - که در سال ۱۳۲۶ تأسیس گردیده - اشاره می کنیم.

سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و وزارت کشاورزی و عمران روستائی، از طریق خانه های فرهنگ روستائی.

۲۴. تشکیل سمینار کودکان، با شرکت خود کودکان و ارائه سخنرانیهایی توسط آنان، با همکاری کلیه سازمانهای ذیربط. (۱۲)

همانطور که در صفحات پیش ذکر گردید، کمیسیون ملی یونسکو در ایران نیز، در فاصله سالهای ۱۳۳۸ تا ۱۳۵۸ اقداماتی در جهت حمایت از کودکان انجام می داده که از آن جمله، می توان از نامه دکتر مهدی برکشلی، سرپرست کمیسیون ملی یونسکو در ایران در سال ۱۳۵۸ (سال جهانی کودک) به وزارت آموزش و پرورش یاد کرد که در آن از کودکان جهت شرکت در مسابقه شعر، دعوت به همکاری کرده است:

«قابل توجه کودکان و نوجوانان عزیز!

در ادامه فعالیتهای سال جهانی کودک، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، مسابقه شعری تحت عنوان «دست در دست بچه ها، بیابید دنیای بهتری بسازیم!» برگزار می نماید. ضمن اعطای جوایزی به تعدادی از بهترین اشعار سروده شده، پنج نمونه از آنها انتخاب و به یونسکو ارسال خواهد گردید. شاعران کوچولو، می توانند اشعار خویش را به زبان مادری تهیه نمایند. به سراینده بهترین شعر در دنیا، جایزه یک هفته مسافرت به مقرر سازمان ملل متحد (نیویورک) به اتفاق پدر و مادر یا دو نفر به انتخاب خود برنده و شرکت

اساسنامه باشگاه کودکان

ماده اول - به منظور توسعه و تعمیم فرهنگ و ورزش و موسیقی و تشویق کودکان به امور مذکور، باشگاهی به نام باشگاه کودکان، از تاریخ اول اسفند ماه سال ۱۳۲۶ تاسیس می شود.

ماده دوم - سرمایه باشگاه، ۵۰۰۰۰ (پنجاه هزار) ریال است که فعلاً ۲۰۰۰۰ (بیست هزار) ریال آن پرداخته شده و عنداللزوم ممکن است بقیه به سرمایه اضافه گردد.

ماده سوم - باشگاه کودکان، می تواند برای نیل به منظور و مقصود اساسی خود، به کلیه امور مجاز و مشروع از قبیل خرید و تهیه آلات ورزش و موسیقی و کتاب و مجله و ایجاد کتابخانه و قرائتخانه و تاسیس کلاس درس و نشر و طبع روزنامه و مجله و تشکیل مجالس سخنرانی و نمایش و شب نشینی و سینما و خیمه شب بازی، که وسیله تفریح کودکان باشد، و نیز تشکیل رستوران و یوفه و هر گونه اقدام دیگر - که در تأمین فوق مفید و مؤثر باشد - مبادرت ورزد.

تبصره ۱ - تأسیسات فوق الذکر بتدریج تاحدی که وسائل سرمایه فراهم شود و ضرورت ایجاب نماید، دائر می گردد.

تبصره ۲ - کلیه تأسیسات مذکور، باید به طریقی اداره شود که درآمد حاصله، هزینه های مربوطه را تأمین نموده و از این جهت ضرر و تحمیلی به سرمایه باشگاه وارد ننماید.

ماده چهارم - مؤسس منحصر بفرادین باشگاه، ذکرالله میثاقیان، دارای شناسنامه شماره ۱۰۹، صادره از بخش سه طهران می باشد.

تبصره - شرکت اشخاص غیر، منوط به موافقت مؤسس می باشد.

ماده پنجم - کلیه امور باشگاه، فعلاً به وسیله آقای میثاقیان اداره خواهد شد.

ماده ششم - وظایف:

الف - تنظیم امور به نحوی که منظور اصلی باشگاه می باشد.

ب - حفظ و تأمین سرمایه و اموال باشگاه.

ج - وصول و ایصال کلیه وجوه مربوط به درآمد و هزینه های احتمالی باشگاه.

ماده هفتم - درآمد باشگاه، به منظور توسعه امور باشگاه خواهد رسید.

ماده هشتم - پرداخت وجوه و صدور چک و سفته و حواله نقدی و

جنسی و هر گونه عملیات مالی و بانکی، فقط با امضای مؤسس خواهد بود.

ماده نهم - برای عضویت اشخاص غیر، کارتهای مخصوصی از طرف باشگاه تهیه و به آنها داده خواهد شد.

تبصره - اعضا، به هیچ وجه حق دخالت در امور باشگاه را ندارند، ولی ممکن است پیشنهادهای آنها مورد توجه و مطالعه قرار گرفته و می توان برای آنها امتیازاتی نیز قائل شد.

ماده دهم - باشگاه کودکان، به هیچ یک از احزاب سیاسی بستگی ارتباط نداشته و در امور سیاسی دخالت نخواهد داشت.

باشگاه کودکان، دارای سه نوع عضو می باشد:

الف - اعضای هنردوست؛

ب - اعضای هنرمند؛

ج - اعضای هنرآموز.

که هر کدام، دارای وظایف و مزایای خاصی می باشند.

محل باشگاه، فعلاً در خیابان نادری، جنب گرمابه نادری خواهد بود. (۱۴)

در انتها لازم به یادآوری است که روز جهانی کودک، به تمام کودکان جهان اختصاص داشته و دارد و مانیز، باید در ارج نهادن و احترام به حقوق کودکان سرزمینمان، تمام سعی و کوشش خود را به کار گیریم.

پی نوشتها:

۱. بر اساس سوابق موجود در دفتر مرکزی یونسف، ترجمه دفتر صندوق کودکان سازمان ملل متحد در ایران.

۲. مجله فردوسی، شماره ۱۰ و ۱۱، مهر و آبان ۱۳۸۲.

۳. Union For Child Welfare آنها تشکیلات سازمان ملل متحد که منحصر آیه کودکان اختصاص دارند.

۴. بر گرفته از بروشور یونسف به مناسبت روز جهانی کودک، سال ۱۳۸۲.

۵. International Union For Child Welfare.

۶. بر اساس سوابق موجود در دفتر مرکزی یونسف، ترجمه دفتر صندوق کودکان سازمان ملل متحد در ایران.

۷. بر گرفته از اعلامیه مؤسسه پکا (بخش کتاب ایران)، به مناسبت روز جهانی کودک، سال ۱۳۸۲.

۸. سند شماره ۲۹۷۰۳۲۰۳۸ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۹. سند شماره ۲۹۸۱۰۳۲۰۴ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۱۰. سند شماره ۲۹۰۰۰۴۱۴ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۱۱. سند شماره ۲۹۷۰۰۶۹۵۵ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۱۲. سند شماره ۲۹۷۰۱۹۸۹۲ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۱۳. سند شماره ۲۹۷۰۲۰۲۲۲ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

۱۴. سند شماره ۲۹۰۰۰۶۹۰۲ گنجینه اسناد ملی، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

 شماره پستی ۱۷
 وزارت فرهنگ
 اداره فرهنگ شهرستان شاهرود

به اطلاع تشریفات فرهنگی - وزارت فرهنگ
 محترم

با احترام
 اخبار مربوط به روز پیدایش هنک و روز کودک را به شما
 تقدیم می‌دارم خواهشمند است دستور فرمایند در بولتن وزارت
 فرهنگ تریج گردن ده.

کمال فرهنگ شاهرود - ذوالقاری

به پوز

ورود به دفتر اداره تبلیغات و انتشارات
 شماره ۵۹۹۱
 تاریخ ۱۳۳۳

۱۵
 ۳
 X

شماره

تاریخ

پوست

وزارت فرهنگ

اداره فرهنگ شهرستان شاهرود

۱۵

۴

۱ - جشن روز پیمانشاهنگی

روز سوم اردیبهشت ماه در بافتار جنگ آری اعلیحضرت نقید رضاشاه کبیر در پهنای اعلیحضرت همایون ریاست
عالم پیمانشاهنگی روز پیمانشاهنگ نامیده شده و مجلس جشن با شکوهی از طرف سازمان پیمانشاهنگی شاهرود در زمان
در شهرستان شاهرود پیمانشاهنگی برپا طبق دعوت از سوی فرهنگ ریاستی از ایزد معارف سپهر فرهنگیان و
معاریف و دانش آموزان در این جشن شرکت کرده در برنامه جشن با تراختن سوزنک سلام پیمانشاهنگی
ابراز شده و در جمیع شریک و آقای سید الهی و رئیس فرهنگ و سایر همکاران پیمانشاهنگی تمام وقت از آنجا که
سخن نمود و نطق مؤثر و همچنین در عظمت روز و کوی و مآت پیمانشاهنگی ایزد و برای سبقت گنجینه ملت ایران
خاصه فرهنگیان را از این ایران زمین بیان کردند و استند به معنی پیمانشاهنگی پس از عرض خیر و صلوات بر پیمانشاهنگی
و سجایای مکتب آن ولایت معین روز پیمانشاهنگی را بیان کردند و سایر برنامه جشن بطور عالی توسط پیمانشاهنگان انجام
در زمان پیمانشاهنگی تمام مردم - و چراغها هم پیمانشاهنگی هم به عرض پیمانشاهنگی کرده و بعد از آنکه تمام مردم و مردم
و تحسین حفا را فرار گرفت و مجلس جشن پس از آنکه تمام مردم و پیمانشاهنگی و پیمانشاهنگی را بیان
پایان

۲ - روز کودکی

روز چهارم اردیبهشت که اختصاص بر روز کودکی در داشت برای قلمدان از این روز و این روز و این روز و این روز
آموزشگاههای شاهرود مجلس جشن با شکوهی و جشنی برپا بود و این مراسم با شرکت تمام دانش آموزان و
دانش آموزان با میل و رغبت فراوان شرکت کرده در برنامه های عالی از جمله بازیهای ورزشی و بازیهای گروهی و
و تهیه شده بود که توسط خود دانش آموزان اجرا کرده و در این جشن تمام نطقهای آتشین از زبان دانش آموزان
محبوب خود که فرمان اختصاص یک روز کودکی را صادر و فرموده و بزرگداشت پیمانشاهنگی ایزد معارف و پیمانشاهنگی
و اوقات همایش را حمایت کرده و بطور خلاصه معلمان گیت روز چهارم اردیبهشت در تمام دستاوردی بسیار و در تهران
مردود نشاط عجیبی حکم فرموده آقای رئیس فرهنگ در مجلس جشن تمام آموزشگاهها با همکاران شرکت در این جشن
پایان

زنان مردان و جوانان سرافتمند

بحمایت از حقوق کودکان برخیزید

بناسبت اول ژوئن - یازده خردادروز بین المللی دفاع از حقوق کودکان
کودکان گلهای نوشکفته زندگی اند. سرنوشت این نونهالان بوستان
وجود در کشور ما بسی نیره و حزن آور است. کودکان ایرانی در میان
ظلمات فقر و بیسایه بهای کشنده غوطه میخورند. گروهی از آنان چشم بردنیا نگشوده
میگردند و باقی ماندگان نیز، پس از سالی چند بکارهایی سنگین و توان فرسا
محموم میشوند و شادابی و طراوت نوبهاران عمر را از دست میدهند. در کارگاه
های قالی بافی و کبریت سازی و کارخانه های گوناگون بریزر شکنجه و بدرفتاری
کارفرمایان و پنجه های مهیب نادانی شیرمحمیات آنان میکشند میشود، نوردیدگان
را از دست میدهند، مسموم میگردانند و بدبستان خسته، وامانده و اناه و هگین
بار زندگی را بر دوشهای ناتوان خود میکشند. بدبستان رفتگان نیز از همه
وسائل آموزش و پرورش و خوشی ها و شادکامی های دوران کودکی بی بهره اند
بغین کوتاه: کشور ما دوزخ وحشتناک کودکاست. ملیونها و ملیونها صرف
خرید اسلحه و ساختن بمبار و فرودگاههای جنگی میشود ولی کودکان
دبستان ندارند و کمترین بودجه ای برای بهداشت و سلامت آنان موجود نیست.
کودکان ایرانی بر اثر فحطی و کرسنگی که اکنون آذربایجان و سراسر ایالات
جنوبی را فرا گرفته، دسته دسته بدبیار نیستی رهسپار میشوند و داس مرگ بیرحمانه
خرمن زندگیشان را میدرد. شمله های فقر و بیکاری در سراسر کشور زبانه
میکشد و کودکان، از اشراف هر لحظه دچار آفتهای ناز و بنازه ای میگرددند. از
سوی دیگر آتش انروزان جنگ میهن مارا برای حمله و هجوم های تجاوز کارانه
آماده میسازند و با نفوذ های استقلال شکن و اضطرار آور نظامی، فضای مسموم
و تیره ای برای کودکان ما تهیه میکنند. جنگ بزرگترین آفت زندگی کودکان
است و بیکباره آنان را از حق حیات محروم میسازد.

کودکان سازندگان جامعه فردایند باید بدین اندیشه موشکاف و کار
خلاق بناهای روزگار آینده را بنیان نهند. ولی باچنان وضعی که گذشت با آن
همه شوربختی و محرومیت از زندگی مرفه، محرومیت از حق آموزش
و پرورش چگونه بانجام دادن انتظارات بزرگی که جامعه از آنان دارد، دست
می یابند. کودکان قادر بدفاع از حقوق خود نیستند. بر جمله مردان و زنان
یک سرشت و خوش قلب و پاک دل و بر همه جوانان و زحمتمندان فرزانه ماست که
بیاری آنان برخیزند. بشردوستان و روشنفکران میهن ما میتوانند و باید صدای
خود را بحمایت از کودکان و دفاع از آنان بلند کنند و به یاری و پشتیبانی از
این اصول بزرگ و بشر دوستانه پای مردی بشارند. همه مادران و پدران، تمام
انسانهای نجیب و باشهامت جمله بشردوستان، جوانان و زحمتمندان، نویسندگان
و هنرمندان صرف نظر از هر عقیده و مسلکی که دارند باید یک دل و یک زبان
امر دفاع از حقوق کودکان را برعهده بگیرند و در راه تحقق آرمانهای کبینه
مانی دفاع از کودکان میهن ما کوشا باشند.

زنان مردان ایرانی! در راه دفاع از حقوق اند نهی کوچک
و بیکانه از دولت و طبقه ها که بغوا مید: که با ستیاری و روح آوری کودکان و زندگی تیره و
اندره زای آنان خاتمه دهد از بودجه های نظامی و امپریالیستی مقرب بکاهد و صد هزار
هزاره ایان بدیده سازد و به سیاست های تحریک آمیز جنگ طلبانه تسلیم نگردد
همه و همه به تحریم بدون قید و شرط سلاح اتمی که حیات ملیون ها کودک بیکانه
را به خطر انداخته رای بدیم. مادران و پدران، جوانان و زحمتمندان،
روشنفکران، نویسندگان و هنرمندان بشما خطاب می کنیم
از صلح دفاع کنید، صلح نخستین شرط حیات کودکاست

کمیته مرکزی تشکیلات دمکراتیک زنان ایران - کمیته مرکزی
سازمان جوانان توده ایران - شورای متحد مرکزی اتحادیه های
کارگران و زحمتمندان ایران

اول ژوئن ۱۱ خرداد روز بین‌المللی کودکان است

کودکان حقوق مقدسی در اجتماع دارند ، آنان باید جهان
فردا را بسازند . جنك مهيب اتنى كه جهانكشايان امرىكا وانكليس
برای نوع بشر تدارك مى بینند ، آفت جانكداز نسل آینده ملت‌هاست
مردان و زنان آزاده ایران ! بنجات آیندگان ملت
خود همت گماریم !

باشهامت و پایداری از حقوق اطفال خود دفاع کنیم !
به استعمار و عشیانه کودکان و کارگران خردسال پایان بخشیم !
شیره حیات این غلامان كوچك ، زالوهای پلید اجتماع ما را
بروار می سازد . به‌حمایت از حیات و سلامت کودکان ایرانی ، برضد
ینماگران آدمخوار بپاخیزیم ،

مبارزه در راه صلح ، مبارزه در راه تامین زندگی و سعادت
کودکان است . با تمامی قوا برضد آتش افروزان جنك ، در راه
تحریم سلاح مرگبار و ضد بشری اتنى بیکار کنیم .

پیر و زباد صاحب ! مرگ بردشمنان صلح !